

Aan
de gemeenteraad

Datum 19 april 2022
Zaaknummer 2022-0060680
Betreft Vaststellen visie "Balanceren in de Biesbosch"

Vergadering van
Portefeuillehouder: Marco Stam
Begrotingsprogramma Groen en Ruimtelijk Dordrecht
Kernteam/Opgave: Ruimtelijke Kwaliteit - Ruimtelijke Projecten & Realisatie
Auteur: Jelle van Gogh
E-mail: jj.van.gogh@dordrecht.nl
Verantwoordelijke:
Openbaar: Ja

Voorgesteld besluit

de visie "Balanceren in de Biesbosch" vast te stellen;

de in de visie "Balanceren in de Biesbosch" geformuleerde missie, visie, thema's en doelstellingen vast te stellen.

Raadsvoorstel

Hoe zijn de bevoegdheden rond dit onderwerp verdeeld?

De visie "Balanceren in de Biesbosch" is een gezamenlijk document opgesteld door Biesboschgemeenten Altena, Dordrecht en Drimmelen, Staatsbosbeheer en diverse vertegenwoordigers van gebruikers van het natuurgebied. Het vaststellen van visies is een raadsbevoegdheid. Omdat deze visie een product is vanuit een samenwerking van meerdere gemeenten en organisaties, wordt elke raad afzonderlijk gevraagd de visie vast te stellen.

Wat is het doel?

Het bestuur van het voormalig Parkschap heeft voorafgaand aan de opheffing van de gemeenschappelijke regeling de opdracht gegeven om een visie voor de Biesbosch op te stellen. Hierin is opgenomen welke doelen en ambities voor de Biesbosch worden nagestreefd. Na het opheffen van het Parkschap werken Staatsbosbeheer, de gemeenten Altena, Drimmelen en Dordrecht in het Biesboschnetwerk op een nieuwe manier samen aan en binnen de Biesbosch. De partijen binnen de nieuwe samenwerking onderschrijven de nu voorliggende visie "Balanceren in de Biesbosch". Deze dient door de drie gemeenteraden te worden vastgesteld, zodat het uit de visie voortvloeiende uitvoeringsprogramma verder kan worden uitgewerkt.

De visie "Balanceren in de Biesbosch" is een door meerdere gebiedspartijen gedragen document, zowel overheidspartijen als belanghebbenden in de Biesbosch hebben hier aan bijgedragen. Zie ook de begeleidende brief. Het is de basis voor verdere samenwerking in de Biesbosch. Hierin wordt een koers bepaald en richting gegeven aan het behoud van de Biesbosch voor toekomstige generaties.

Met bijgaand raadsvoorstel, wordt u voorgesteld de visie "Balanceren in de Biesbosch" vast te stellen. Ook in de gemeenten Altena en Drimmelen wordt deze visie voor vaststelling aan de gemeenteraden voorgelegd.

Wat zijn per beslispunt de argumenten en wat is hierop de toelichting?

Vanwege een aantal aspecten is het belangrijk dat de visie "Balanceren in de Biesbosch" een visie is die door alle partijen wordt gedragen.

1. Na het opheffen van de GR Parkschap, is het belangrijk richting te geven aan de nieuwe samenwerking die is gestart tussen partijen actief in de Biesbosch. In de visie "Balanceren in de Biesbosch" wordt een gezamenlijk beeld gegeven hoe en waaraan we samenwerken in de Biesbosch.
2. Het is een product van alle partijen samen. Het is de basis voor een gezamenlijke verantwoordelijkheid, acties en afspraken voor de Biesbosch.
3. De in de visie "Balanceren in de Biesbosch" geformuleerde ambities en doelstellingen, onderschrijven en benadrukken de voor de Biesbosch gewenste kernboodschap "balans tussen natuurwaarden en recreatie en toerisme". Dit is voor gemeente Dordrecht een belangrijk uitgangspunt en de basis voor zowel het in stand houden van de natuur als voor de ontwikkeling van duurzaam kwaliteitstoerisme.

Aanpassingen visie "Balanceren in de Biesbosch", versie 2022

Op sommige plekken in de tekst, ten opzichte van de versie die u in juni 2021 voorgelegd heeft gekregen, geactualiseerd. Tijdens de bijeenkomst in december 2021 is overeenstemming bereikt over de volgende aanpassingen aan de visie "Balanceren in de Biesbosch" (ten opzichte van de visie zoals deze voor wensen en bedenkingen aan uw raad is aangeboden in juni 2021).

1. De tweede alinea van de missie is vervangen door de volgende alinea:
"De verschillende gebruikers van het gebied leggen net een andere nadruk als het gaat om de balans tussen natuur en recreatie. Deze belangentegenstellingen maken het noodzakelijk om de handen in één te slaan om het gebied te behouden en versterken voor toekomstige generaties. Dit is het balanceren wat de gebiedsvisie omschrijft en waar we komende jaren samen aan gaan werken."
2. De laatste zin van de derde alinea van missie is vervangen door:
"Ook de schil rondom de Biesbosch wordt bekeken. Hier wordt ingezet op meervoudig ruimtegebruik, waarbij functies zoals landbouw, bestaande bewoning, landschapsversterking en recreatie samengaan."
3. Het merendeel van de verwijzingen naar NL Delta is weggelaten. Bij de thema's educatie en communicatie & marketing is omschreven wat we samen gaan doen in dit verband.
4. Toegevoegd is dat er elke 5 jaar een evaluatiemoment ingepland wordt.
5. Respecteren van elkaars rechten als partners in de netwerksamenwerking is toegevoegd, met een uitleg om duidelijk te maken dat het instemmen met de visie "Balanceren in de Biesbosch" niet automatisch betekent dat men instemt met de recreatieve zonering.

Aanpak

De visie "Balanceren in de Biesbosch" is tot stand gekomen in een gezamenlijk proces met alle partijen. Een nadere toelichting op dit proces is beschreven in de alinea "participatieproces". Dit heeft geresulteerd in een document waarin een gedeeld beeld wordt gegeven van en voor alle partijen.

Missie, visie, doelen

De visie "Balanceren in de Biesbosch" heeft de volgende missie: *"samen werken aan het behouden en versterken van de Biesbosch voor toekomstige generaties."* Hiervoor richten alle partijen zich in de visie op: "het bewaken van de balans tussen natuur en recreatie".

In de visie "Balanceren in de Biesbosch" is een zestal thema's met daarbij de ambities omschreven. Deze thema's zijn in de visie verder uitgewerkt in onderliggende doelstellingen. Het gaat om de thema's:

1. Belangenbehartiging en omgevingsmanagement.
 - Vergroten van de aandacht voor de belangen van de Biesbosch
 - Effectiever samenwerken met de provincies Noord-Brabant en Zuid-Holland
 - Versterken van de netwerksamenwerking

- Beter zicht krijgen op ontwikkelingen in de omgeving van de Biesbosch
- Verbeteren van de afstemming tussen Staatsbosbeheer en de drie gemeenten

2. Recreatie en Toerisme.

- Versterken van het voorzieningenniveau
- Beter benutten van de bestaande intensieve recreatiegebieden
- Verduurzamen van de recreatieve en toeristische voorzieningen
- Inzetten op klimaatadaptatie gekoppeld aan recreatieve en toeristische voorzieningen
- Meer vormen van duurzame financiering genereren

3. Bezoekersmanagement.

- Beter laten aansluiten van de recreatieve voorzieningen op de recreatieve zonering
- Communicatie en marketing meer richten op het sturen van bezoekers
- Beter benutten van de schil rondom het gebied
- Bezoekers meer spreiden in de tijd

4. Communicatie en marketing.

- Vergroten betrokkenheid en eigenaarschap binnen de netwerksamenwerking
- Versterken netwerksamenwerking
- Verder uitbouwen en benutten van het merk Biesbosch
- Communicatie en marketing meer aansluiten op de recreatieve zonering en het bezoekersmanagement
- Vergroten van de bewustwording van bezoekers
- Gericht communiceren richting bezoekersgroepen die interessant zijn voor het gebied
- De verwachting van de bezoekers en de zogeheten klantreis beïnvloeden
- Meer eenduidigheid in de communicatie naar bezoekers vanuit alle netwerkpartners

5. Educatie.

- Opstellen van een educatieprogramma voor de Biesbosch
- Meer scholen laten deelnemen aan het scholenprogramma
- Verder versterken van het netwerk van vrijwillige gidsen
- Verder versterken en ontwikkelen van het gastherennetwerk
- Inzetten op bewustwording bij de bezoekers

6. Regulering en toezicht/handhaving.

- Meer eenduidige regelgeving
- Vasthouden en verbeteren van de veiligheid
- Gezamenlijke en eenduidige uitvoering van toezicht en handhaving
- Versterken van de samenwerking met partners op het gebied van toezicht en handhaving
- Activiteiten vermijden die de beschermde soorten of habitats verstoren
- Positieve maatregelen treffen om de habitats en soorten te behouden en de bescherming te verbeteren

Uitvoeringsprogramma

In de visie "Balanceren in de Biesbosch" is een aanzet gegeven voor het uitvoeringsprogramma. De doelstellingen uit de visie zijn in het uitvoeringsprogramma vertaald naar activiteiten op hoofdlijnen. Deze zijn per thema benoemd en hierbij worden de betrokken partijen benoemd. De

activiteiten worden (en zijn inmiddels voor een deel) door de netwerksamenwerking en onder leiding van de Biesboschregisseur, verder uitgewerkt en geconcretiseerd in projecten en activiteiten.

Aanpassingen visie "Balanceren in de Biesbosch", versie 2022

Op sommige plekken in de tekst, ten opzichte van de versie die u in juni 2021 voorgelegd heeft gekregen, geactualiseerd. Tijdens de bijeenkomst in december 2021 is overeenstemming bereikt over de volgende aanpassingen aan de visie "Balanceren in de Biesbosch" (ten opzichte van de visie zoals deze voor wensen en bedenkingen aan uw raad is aangeboden in juni 2021).

1. De tweede alinea van de missie is vervangen door de volgende alinea:
"De verschillende gebruikers van het gebied leggen net een andere nadruk als het gaat om de balans tussen natuur en recreatie. Deze belangentegenstellingen maken het noodzakelijk om de handen in één te slaan om het gebied te behouden en versterken voor toekomstige generaties. Dit is het balanceren wat de gebiedsvisie omschrijft en waar we komende jaren samen aan gaan werken."
2. De laatste zin van de derde alinea van missie is vervangen door:
"Ook de schil rondom de Biesbosch wordt bekeken. Hier wordt ingezet op meervoudig ruimtegebruik, waarbij functies zoals landbouw, bestaande bewoning, landschapsversterking en recreatie samengaan."
3. Het merendeel van de verwijzingen naar NL Delta is weggelaten. Bij de thema's educatie en communicatie & marketing is omschreven wat we samen gaan doen in dit verband.
4. Toegevoegd is dat er elke 5 jaar een evaluatiemoment ingepland wordt.
5. Respecteren van elkaars rechten als partners in de netwerksamenwerking is toegevoegd, met een uitleg om duidelijk te maken dat het instemmen met de Visie Balanceren in de Biesbosch niet automatisch betekent dat men instemt met de recreatieve zonering.

Ongewijzigd

Alle teksten die niet op de genoemde aanpassingen van toepassing zijn, zijn gelijk gebleven. Elk van de partijen ziet de meerwaarde van het gesprek over de doelen en ambities zoals deze zijn omschreven in de visie "Balanceren in de Biesbosch", al sluiten niet alle doelen en ambities aan bij hun eigen belang. Elk van de partijen heeft een hart voor de Biesbosch en onderschrijft de missie om komende jaren samen te balanceren.

Er is voor gekozen om het voorwoord en de bijlagen zo te laten zoals deze in 2021 zijn beschreven. Dit omschrijft de kern vanuit welke wens de visie "Balanceren in de Biesbosch" is ontstaan, ook al heeft de samenwerking zich dit jaar verder ontwikkeld.

Wat zijn kanttekeningen en/of risico's bij dit voorstel?

1. Verantwoordelijkheden liggen bij de diverse partijen binnen de netwerksamenwerking. De mate waarin het netwerk bereid is haar verantwoordelijkheden op te pakken, is van belang bij het handelen en/of samenwerken binnen de netwerksamenwerking.
2. Het leggen van verantwoordelijkheden bij de netwerkpartners betekent ook loslaten en geeft het risico dat partijen het niet of onvoldoende oppakken. Wellicht wordt dan naar de overheid gekeken om zaken op te pakken of op te lossen. De overheidstaken zullen altijd belegd blijven bij de daartoe verantwoordelijke partij. Denk hier bijvoorbeeld aan de beheertaken van Staatsbosbeheer of het organiseren van de regelgeving van de gemeenten.

Welk (participatie)proces is doorlopen om tot dit voorstel te komen?

Voor de zomer van 2021 spraken de gemeenteraden de wens uit om nog een extra participatieronde te doen. Dit om de belanghebbende partijen in de Biesbosch de gelegenheid te geven beter aansluiting te vinden bij de visie. Het gaat tenslotte om een document dat omschrijft hoe de gemeenten en Staatsbosbeheer samen met deze belangenpartijen aan de slag gaan in de Biesbosch.

Gelijktijdig gaven verschillende organisaties (die belangengroepen vertegenwoordigen in de Biesbosch) aan bereid te zijn om namens hun achterban een actieve rol te willen vervullen in het aanpassen van de visie.

In de zomer van 2021 heeft de Biesboschregisseur aan het Biesboschnetwerk de organisaties voorgesteld die de verschillende belangenpartijen in de Biesbosch willen vertegenwoordigen. Zij heeft betrokkenen in het netwerk opgeroepen om zich via één van deze organisaties uit te spreken als zij dan wensten. Wanneer zij zich niet door één van deze organisaties vertegenwoordigd voelden, was er de mogelijkheid om rechtstreeks contact op te nemen met de Biesboschregisseur. Personen die zich tijdens één van de raadsprocessen hadden gemeld als belanghebbende, zijn ook geïnformeerd over deze werkwijze.

In oktober 2021 heeft de Biesboschregisseur de vertegenwoordigende organisatie van elke belangengroep geïnterviewd. Op grond van deze interviews, zijn teksten over de belangengroepen aan de Visie Balanceren in de Biesbosch toegevoegd. Ook heeft iedereen de gelegenheid gehad om tijdens het interview aan te geven welke aanpassingen zij graag zagen in de Visie Balanceren in de Biesbosch. Na de interviews zijn de ingebrachte en gewenste tekstvoorstellen gebundeld, samen met de door de gemeenteraden (juni 2021) ingebrachte wensen en bedenkingen.

In december 2021 zijn de tekstvoorstellen besproken in een bijeenkomst met de bestuurders van de drie gemeenten en Staatsbosbeheer, vertegenwoordigers van de belangengroepen watersporters, recreatieve ondernemers, natuurbeschermers en sportvissers en een vertegenwoordiger van de gemeente Geertruidenberg. Andere vertegenwoordigers van de belangengroepen hebben voorafgaand aangegeven wel in het uitvoeringsprogramma betrokken te willen zijn, maar niet op het niveau van programmasturing. Een verslag van de bijeenkomst is aan hen toegezonden.

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

Gebiedsvisie Biesbosch "Balanceren in de Biesbosch" - Raadsvoorstel;

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

Gebiedsvisie Biesbosch "Balanceren in de Biesbosch"

Hoe wordt dit betaald?

Zoals eerder geschreven, is in de Visie Balanceren in de Biesbosch een eerste aanzet gegeven voor een uitvoeringsprogramma. De activiteiten hieruit, worden nader uitgewerkt en geconcretiseerd. Per project en activiteit wordt daarbij aangegeven welke kosten hiermee gemoeid zijn en door wie deze kosten gedragen worden. Hierbij wordt rekening gehouden met de jaarlijks beschikbare middelen, zoals deze ten behoeve van de Biesbosch zijn opgenomen in de gemeentebegroting. Naast middelen zal de samenwerking in de Biesbosch ook de inzet van onze gemeentemedewerkers vragen.

Wat is het vervolg op het raadsbesluit?

De belangenpartijen hebben voorafgaand aan dit college- en raadsvoorstel, de geactualiseerde versie van de Visie Balanceren in de Biesbosch ontvangen. De belangenpartijen zijn geïnformeerd over het proces van besluitvorming. Na definitieve vaststelling van de Visie Balanceren in de Biesbosch, worden alle partijen binnen de netwerksamenwerking hiervan op de hoogte gesteld.

Het college van Burgemeester en Wethouders

De raad van de gemeente DORDRECHT;

gezien het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders van 19 april 2022 inzake Vaststellen visie "Balanceren in de Biesbosch";

gelet op hoofdstuk 4 van de Participatie- en Inspraakverordening;

b e s l u i t :

de visie "Balanceren in de Biesbosch" vast te stellen;

de in de visie "Balanceren in de Biesbosch" geformuleerde missie, visie, thema's en doelstellingen vast te stellen.

Aldus besloten in de vergadering van

Bijlagen

1. Gebiedvisie Balanceren in de Biesbosch